Intern. Ar
Vrouwenbe
Amsterd

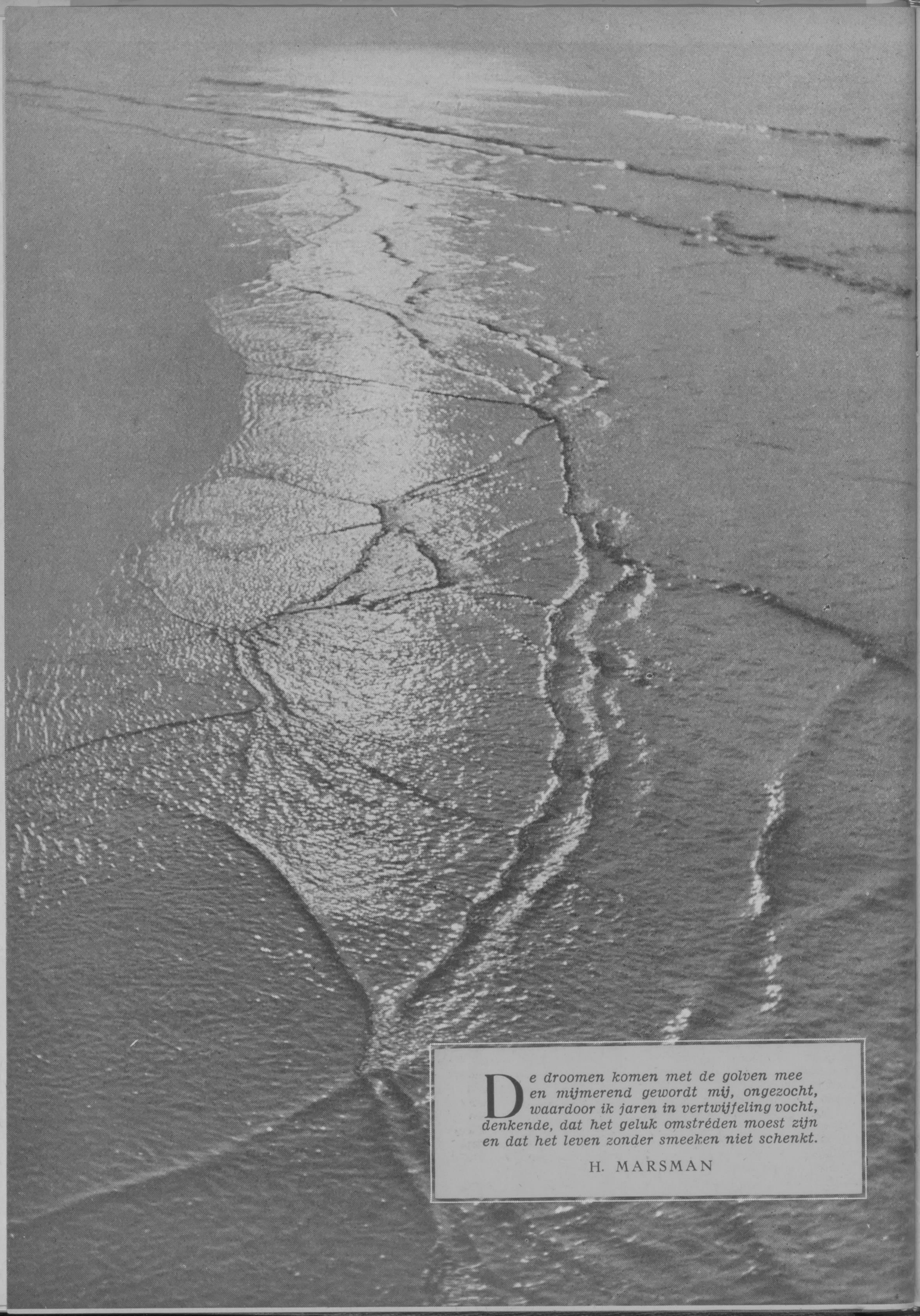
Wij Vrouwen

5 AUGUSTUS 1949

De vrouwelijke dierenarts bij haar patiënten

ZIE PAG. 3

VEERTIENDAAGS TIJDSCHRIFT. 15 CENT

De droomen komen met de golven mee
en mijmerend gewordt mij, ongezocht,
waardoor ik jaren in vertwijfeling vocht,
denkende, dat het geluk omstréden moest zijn
en dat het leven zonder smeeken niet schenkt.

H. MARSMAN

Een vrouwelijke dokter Vlimmen

door Ella Goldstein

Mag ik u even voorstellen? Mevrouw Docters van Leeuwen uit Tiel, een huisvrouw met drie kinderen, weinig hulp en... één der weinige vrouwelijke dierenartsen voor groot vee in ons land.

„Het grote publiek denkt altijd" zegt mevrouw Docters van Leeuwen, dat een praktijk voor kleine huisdieren minder inspannend is dan de behandeling van groot vee, en toch is 't niet waar. Het vereist een heel bijzondere tact, niet alleen met een zieke hond en bovenal met een kat om te gaan, maar misschien nog meer met de meestal al te bezorgde eigenaresse van de patiënt. Eerlijk gezegd, ik behandel liever duizend koeien dan één kat! Bij het grote vee moet je aan iets anders wennen en dat is vooral in het begin moeilijk. Je komt al spoedig tot de ontdekking, dat je naast het levende dier ook rekening moet houden met bedrijfskapitaal en daarom steeds de vraag, wat is economisch meer verantwoord, het dier te doden, of te laten leven? Zal een koe na haar ziekte nog voldoende melk opbrengen, of is zij meer waard als slachtvee? Vooral als je bij een arm keuterboertje komt en zo'n beest is zijn enig waardevol bezit, dan is het soms een moeilijk probleem."

„Is 't niet erg vermoeiend een huishouden te hebben en bovendien een praktijk?"

„Ja, dat is 't inderdaad", antwoordt mevrouw Docters van Leeuwen, terwijl ze met rappe handen haar jongste een schone luier aanlegt. „Maar ik beperk me op 't ogenblik ook hoofdzakelijk tot „tuberculinatiewerk", al doe ik daarnaast zoveel mogelijk de gewone praktijk met mijn man, die ook dierenarts is, mee. Anders wordt 't te eentonig. In de oorlog was 't anders. We waren net tien dagen getrouwd en hadden de praktijk van mijn vader, ook al een dierenarts, overgenomen, of mijn man werd door de Duitsers gearresteerd en toen heb ik de praktijk enige jaren alleen waargenomen. Dat viel niet mee, vooral als je bij nacht en ontij naar verafgelegen boerderijen moest. Onze auto en motorfiets waren ingepikt en ik moest er op de fiets met harde surrogaatbanden op uit. Maar dat tuberculinatiewerk geeft ook heel wat gesjouw, als u rekent, dat er in ons district alleen al 5000 à 6000 koeien zijn die alle verplicht tegen t.b.c. moeten ingespoten worden. Met één prik ben je er niet. Je moet de reactie nagaan en als zo'n tuberculine-inspuiting is opgekomen de dieren verder onderzoeken om te zien, of er in de longen t.b.c.-bacillen zijn en de melk en het sputum naar het laboratorium van de gezondheidsdienst opzenden."

Vandaag heeft mevrouw Docters van Leeuwen beloofd, dat zij de rol van dr Vlimmen op zich zal nemen en de fotograaf en ik zijn er met haar op uit getrokken om onze lezeressen eens een idee te geven van het werk van een dierenarts.

Allereerst een zieke koe, die volgens de boer steeds maar hoest en hijgt en als maar magerder wordt. Hij had 't beest

Foto boven: Een keurig varkenshok, een grote uitzondering!

Zomer! Dus... extra zorg voor Uw haar!

HOUD HET GLANZEND EN FLEURIG MET BLONDONA-BRUNETTA!

's Zomers wordt Uw haar gauw vuil en vaal. 't Heeft nú meer dan ooit 'n verkwikkend bad nodig. Maar... gebruik geen zeep. Neem Blondona/Brunetta en zie: Uw kapsel is één weelde van glanzende lokken!

BLONDONA
VOOR BLOND HAAR
BRUNETTA
VOOR DONKER HAAR

EEN VINOLIA PRODUCT

VH 85—0197—54

Bij gebrek aan beter, slootwater.

zes weken geleden als t.b.c.-vrij gekocht, maar was nu natuurlijk bang, dat het tòch ziek was en de andere dieren besmetten zou en dan was zijn kleine veestapel verloren! Handig legt „doc" een koortsthermometer aan en controleert met de stethoscoop of de longgeruizen normaal zijn. Een inspuiting met een zeer fijne injectienaald in de huid met tuberculine en: „Ik kom over een paar dagen terug."

Daar staat een koe met een groot abcès in haar zij. 't Mes er in gezet en 't vuile vocht spoot er letterlijk uit. Armen en handen in de sloot — bij gebrek aan wat beters! — goed afgespoeld, want oppassen voor beroepsinfectie!

Een merrie, die over veertien dagen een veulen zal krijgen, wordt ter voorkoming van ziekte van het veulen met serum ingespoten. Een paar uur na de bevalling krijgt ook het jonge dier een inspuiting.

Een koe met een baarmoederontsteking moet doorgespoeld om de ontsteking te niet te doen. „Doc" ontbloot haar arm, zeept hem stevig in en doet hem tot de oksel in de buik van het dier verdwijnen. Het woord „vies" komt niet in het vocabulaire van de dierenarts voor. Een emmer met water en sunlightzeep doen na afloop van de behandeling goede diensten.

Alle varkens worden tegen vlekziekte ingeënt en dat heet, van het éne donkere hok in het andere kruipen!

't Valt ons op, hoe prettig „doc" met de boeren omgaat. „De verhouding is ook goed! Ze hebben gezien, dat een vrouw hetzelfde werk kan doen als haar mannelijke collega en dat ik met dezelfde zekerheid tussen de beesten doorloop als zijzelf en ze zelfs met grotere handigheid, als 't moet, weet te hanteren."

En zo gaan we met haar jeep van de ene boerderij naar de andere, maar niet altijd is het rondtrekken van de

In de apotheek

dierenarts zo'n pleziertocht als op deze verrukkelijke dag!
„Kom maar eens om twaalf uur 's nachts kletsnat thuis, 'n telefoon en tien minuten later ben je voor een doodziek paard al weer op stap! Vergeet niet, dat een ziek dier in een koude, donkere stal wordt behandeld en niet in een verwarmde kamer!"
Als laatste patiënt op weg naar huis, een hond, die aangereden is door een auto en jankend met een diepe wond aan één van zijn achterpoten thuiskwam. Hij is al een keer verbonden en laat zich, af en toe zacht kreunend, keurig helpen. 't Moet ook wel een prettig gevoel zijn met zulk schoon verband in 't zonnetje te liggen en verwend te worden! Die mensen zijn zo dom nog niet, dat ze een plastic hoes om je verbonden poot binden, nu kan je met geen mogelijkheid het mooie verband er weer afbijten!
Mevrouw Docters van Leeuwen heeft haar prachtig vak met hart en ziel lief! Alleen één ding is en blijft een nachtmerrie en „doc" zucht, als ze er aan denkt, zoals een andere vrouw zucht voor een berg verstelwerk, die steeds maar groeit. De administratie! „Je bent er nooit mee klaar! 's Avonds, als je snakt naar rust, dan kan je met de correspondentie beginnen en verslagen maken voor de gezondheidsdienst en Rijksseruminrichtingen. En dan alles wat je voor onderzoek moet opsturen!" En... de mand ondergoed en ongestopte sokken ligt, gezien de vaak slechte hulp, ook op hààr te wachten! „Moeder, moeder! Kijk eens!", 't oudste jongetje stort binnen met een jampot vol kikkerbeestjes.
„Hij zit altijd in sloten en bij dieren" zegt zijn moeder lachend. „Als u weet, dat mijn schoonouders beiden biologen zijn en hij er vaak met ons mee op uit trekt, dan begrijpt u, dat hij zijn liefde voor dieren van niemand vreemd heeft!"

Foto beneden: De dieren laten zich gewillig door „Doc" helpen.

Het kalf moet van het onderzoek niets hebben.

Het „boodschappentasje" van de zee-huisvrouw wordt aan boord gehesen.

Foto rechts: Alles binnen? Dan varen!

Contributie betalen aan de Bond van Zeelieden.

Vrouwen ter Koopvaardij

Een oud, Hollands liedje verhaalt van een meisje, dat „loos" was. Zij ging varen als matroos, klom in de mast en knapte allerlei ruwe werkjes op. Wijze grootmoeders vertelden haar al te ondernemende kleindochters deze geschiedenis als afschrikwekkend voorbeeld.

Maar sinds de vrouw in bijna alle beroepen is doorgedrongen; nu er vrouwelijke artsen en advocaten, piloten en telegrafisten zijn, waarom dan geen „zee-vrouwen?" Het Engelse koopvaardijschip, de *Cordillera,* telt onder de bemanning veertien vrouwen, en niemand vindt dit ongewoon.

Denk nu niet, dat die meisjes in de mast klimmen, als dat meisje uit het Hollandse zeemansliedje.

Ze hebben heel eenvoudig de huishouding overgeplant naar zee. En allerhande werkjes, die thuis of in de winkel gedaan worden, hebben zij van de mannen van de *Cordillera* overgenomen.

Ze wassen en strijken, werken in de kombuis als kok, hebben het toezicht op de voedselpositie aan boord, en gaan, als het schip een haven aandoet, winkelen in het groot.

Ze steken iets op van de navigatie, maar voorlopig bewegen zij zich, bij de koopvaardij hoofdzakelijk op huishoudelijk gebied.

Het leven aan boord is niet gemakkelijk, vooral niet bij slecht weer op zee. Ze werken tien uur per dag en alle zeven dagen van de week. En dat mooie uniform, waarin ze aan wal pronken, is aan boord vervangen door eenvoudige, degelijke werkpakken.

Ze staan onder commando van haar eigen offcier, onder wier toezicht de inkopen voor het schip worden gedaan.

Zeventien jaar is de jongste, en 43 de oudste en allemaal zijn ze lid van de bond van zeelieden.

De kapitein van de *Cordillera* is best tevreden met dit vrouwelijke personeel en de rest van de bemanning profiteert maar al te graag van de sfeer, die alleen maar een vrouw in huis kan aanbrengen.

Kleine dingen: een bloemetje, als een havenplaats is aangedaan, een extra-kop thee onder het werk, en een beetje gezelligheid, als er dagen niet anders te zien is, als water en lucht.

Na weken zee en lucht winkelen.

Wij Vrouwen

Democratisch-socialistisch blad, samengesteld met medewerking van de Vrouwenbond van de P. v. d. A. Verschijnt elke veertien dagen. Administratie en redactie: Hekelveld 15, Amsterdam-C. Abon. 15 cent per nr., ƒ 1,— per kwartaal. Opgave ook bij filialen, agenten en bezorgers van de Arbeiderspers.

Heren willen ook wel mooi zijn en daarom dragen zij 's zomers graag lichte pantalons. Veel dames vinden dat niet prettig omdat zij bang zijn, dat zij deze kleding niet vaak genoeg kunnen wassen. Indien U wol evenwel wast in Echfalon, de alkalivrije zeep, wordt deze niet hard en stug. Echfalon frist de kleuren op en houdt de wol als nieuw.

WOL

wast U *veilig* in

Echfalon

ALKALIVRIJ

's WERELDS handigste nooit falende automatische

DDT poeder-verstuiver

Eenvoudig-voordelig

KANON

VRAAGT UW DROGIST!

Limburgse vlaaien

Verscheidene van onze lezeressen hebben zeker dit jaar of vorige jaren hun vacantie in ons mooie Limburg doorgebracht. De bekoring, die er van dit schone heuvelland uitgaat, heeft hun zeker die gevoelens van blijdschap geschonken, die hen in dankbare herinnering aan de genoten dagen, met lust het werk daarna weer deden opnemen. Bij terugkeer zullen de kinderen het ook nog wel eens hebben over die verrukkelijke vlaaien, die daar in de banketbakkerswinkels te koop werden aangeboden en die alleen in de eerste oorlogsjaren ook in de noordelijk gelegen provincies hun weg vonden naar de banketbakkerijen. Verras uw huisgenoten eens door zelf dat lekkere gebak te maken. Het is helemaal niet moeilijk, bovendien niet kostbaar, daar nagenoeg geen boter in dit gebak verwerkt wordt. Zowel als toespijs, als tractatie voor thee- of avondbezoek zult ge eer met uw werk oogsten. Een Limburgse vlaai is een dunne, platte taart van fijn brooddeeg, die o.a. gevuld wordt met een laag vruchten of vruchtenmoes. Men kan ze in allerlei grootten maken van 10 tot 50 cm doorsnede. Voor een vorm van ± 20 cm doorsnede heeft men aan een deegje van 100 gram bloem genoeg.

Recept. Limburgse vlaai (voor een vorm van 50 cm doorsnede) 250 gram bloem, 5 gram zout = ½ lepel, 50 gram basterdsuiker, 15 à 20 gram gist, ± 1½ dl lauwe melk.

Doe de bloem in een diepe kom, maak in het midden een kuiltje, brokkel daarin de gist en meng deze met ongeveer de helft der lauwe melk aan. Roer er zoveel van de omringende bloem door, totdat een dik deegje gevormd wordt dat de naam van „zetsel" draagt. Laat dit op een lauwwarme plaats dichtgedekt gedurende 20 minuten rijzen. Voeg daarna de overige melk, het zout, de gesmolten boter en de suiker bij en kneed dit deeg zo lang, tot het van de handen loslaat. Laat het dichtgedekt op een lauw-warme plaats rijzen, nu ± 1 uur, Rol van dit brooddeegje een vierkante, niet te dikke lap van ± ½ cm dik. Steek een cirkel van deeg uit, die juist in de vorm past. Besmeer de vorm met boter, leg er de deeglap in. Maak van de afsnijdsels van het deeg een vlechtje of een gedraaid lintje. Plak dit deegje langs de rand van de deegbodem om een opstaand randje te vormen. Beprik de bodem met een vork en laat het nog een half uurtje rijzen onder een vochtige doek. Bak daarna de vlaai in een hete oven in ± 25 minuten lichtbruin en gaar.

Neem ze uit de vorm, vul ze na de bekoeling met vruchtenmoes.

In plaats van de deegbak leeg te bakken, kan men ook de vulling op het rauwe deeg leggen en beide samen laten gaar worden.

Vullingen voor de vlaaien

Pruimenmoes.

½ kg pruimen, 35 gram suiker, ½ dl kokend water en wat sago.

Was de pruimen, neem er de pitten uit, maar zorg er daarbij voor, dat al het sap opgevangen wordt. Zet ze op met het kokende water en de suiker, laat ze tegen de kook aan gaar worden, ± 10 minuten en bind het vocht met een weinig aangemengde sago.

Bessenmoes.

350 gram bessen, ± 40 gram suiker, wat sago. Was de bessen, ris ze af en laat ze op een zacht vuur, af en toe schuddende 10 minuten koken. Voeg er dan de suiker bij en bind het vocht met wat aangemengde sago. Wat frambozen aan de bessen toegevoegd verhoogt de smaak.

Gestoofde kersen

350 gram kersen, ± 25 gram suiker, ± ½ dl water wat sago

Was de kersen, neem er de steeltjes af en haal er de pitten uit, maar zorg, dat al het sap opgevangen wordt. Zet ze met het water, de suiker en het sap op en laat ze hiermee ± 5 minuten zachtjes koken. Bind het vocht met een weinig aangemengde sago.

N.B. Het beste haalt men de pitten er met een stukje macaroni uit.

Ook rabarbermoes, gestoofde aardbeien, kruisbessenmoes, appelmoes e.d. ook gestoofde gedroogde vruchten kunnen voor dit doel gebruikt worden.

VARA VOOR DE VROUWEN

Vrijdag 5 Augustus: A. C. Ploeg—Ploeg: „Leer en Leven".

Maandag 8 Augustus, 10.30 uur: M. Kaas-Albarda: „Verlegenheid, schaamte en nog iets."

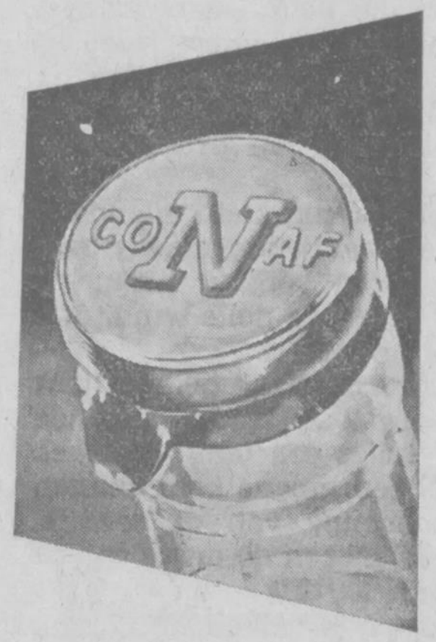
Vrijdag 12 Augustus, 10.30 uur: A. C. Ploeg—Ploeg: „Een oplossing mogelijk?"

Vrijdag 19 Augustus, 10.30 uur: W. H. Kuin—Harttorff: „De school in 't zicht".

Opgepast!

ER IS WAT AAN DE HAND MET AZIJN!

Azijn, de echte zuivere natuurazijn, is een product, dat sinds vele eeuwen langs **natuurlijke** *weg wordt verkregen. Nu wordt op* **chemische** *wijze, uit carbid bijvoorbeeld, azijnzuur of azijnessence gefabriceerd voor industrieële doeleinden. Het is echter velen niet bekend, dat dit product, met water verdund, als „azijn" wordt verkocht.*
In andere landen is dit bij de wet verboden. Dáár moet op de fles duidelijk worden vermeld, dat de inhoud uit verdund chemisch azijnzuur bestaat.
De Nederlandse Warenwet verbiedt niet dat chemisch azijnzuur in verdunde vorm als „azijn" — en zelfs als prima „tafelazijn" — in de handel wordt gebracht. Daarom weet in ons land de huisvrouw niet wat zij ontvangt: echte natuurazijn of verdund chemisch azijnzuur. Dit is ongewenst en daarom zijn alle flessen echte natuurazijn voortaan steeds voorzien van een dop met een blauwe N erop. Alléén deze **ongeschonden** *dop met een blauwe N erop garandeert dat U inderdaad de echte natuurazijn ontvangt.*

Echte natuurazijn heeft een ongeschonden dop met een blauwe N erop!

Officiële publicatie van de Conaf

Omgeven door jagende, witte wolken, ligt aan het einde van de lange pier de vuurtoren.

Wat Marken draagt

door Henr. C. M. Valk

Marken is een klein eiland. „O, ja", zegt u natuurlijk, „daar ben ik ook eens geweest." „Zo een uurtje. En ik heb een wandeling gemaakt van de „havenbuurt", naar het „kerkebuurtje". Dat doe je in 10 min. Je ziet de bewoners in de vreemde kleurige kleding. Je neemt een herinnering mee, aan witte mutsjes, en pijpekrullen, aan rood-wit en blauw-wit gestreepte mouwen, bont gebloemde bouwetjes, aan lange wijde rokken met witte klompen er onder uit. En de Marker visser, die kent iedereén, met de wijde kuitbroek, de blauwe kiel en het rood baaien „middel". En dan de huisjes die hoog op palen zijn gebouwd, met het oog op overstromingen."

„Ja het is een grappig klein eilandje." Maar als u een wandeling maakt over de zeedijk, om het eiland heen, en vechten moet tegen de dolle wind, dan wordt Marken groot.

Scherpe lichtflitsen, waar het zonlicht de buitelende golven raakt. Jagende witte wolken, langs een blauwe hemel. Het eiland als een groene kom, binnen de veilige omarming van de zeedijk. Enkele schapen zoeken de luwte aan de binnenkant van de dijk

En nu nemen wij helemaal de buitenkant. Want over de grauw verweerde basaltblokken van de lange pier, gaat onze weg naar de vuurtoren.

Onze wandeling langs de zeedijk is niet alleen het gevolg van een groot verlangen, naar zon en wind en wolken.

Wij willen zo graag met eigen ogen iets zien van het mooie oude borduurwerk van kleding en beddegoed, waaraan dit eiland zo rijk is.

Intussen is dat verlangen naar wind en zon meer dan genoeg bevredigd en we zijn allang blij een ogenblik in de luwte te staan, naast de vuurtoren die gebouwd is op de punt van de lange pier, die uitsteekt in zee.

De omgang van de woning is aan de zeezijde. Het poortje is rond en door het gewelfde gangetje, komen we in een gezellige ronde woonkamer, met aan alle kanten vensters.

En overal om ons heen zee, niets dan de zee. Heeft u ooit in zo'n kamer gezeten? Aan alle kanten de tintelende zon op de spelende golven en binnen het getemperde licht. Aan de ronde tafel bij het raam zit grootje.

Regelmatig gaan de geel koperen breinaalden door de zwarte sajet. De spierwitte pijpkrullen van onder het witte mutsje, dansen in het rhythme van de breinaalden mee op en neer over het kleurige bouwetje. Jammer dat ze nu erg doof is het oudje. Ze kan niet deelnemen aan het gesprek. Maar ze begrijpt al gauw het doel van onze komst. De vrouw van de vuurtorenwachter, haalt de mooie, rijkbeschilderde ronde spanen dozen, die staan te pronken op een laag kastje tegen de muur. In deze dozen worden de mooie borduurwerken bewaard. En terwijl we kijken en bewonderen voelen we telkens even hoe „grootjes" blik onderzoekend op ons rust.

Daar zijn ze dan, de spreitjes, de bavetjes, de letterlappen, het bruidsdoekje.

Daar komen de rijglijfjes met de kleurige rozen. De heel oude, in tere kleuren met zijde gewerkt. In allerlei soor-

Borduren kunnen ze allemaal op Marken.

ten de brede banden, met heel fijn zwart kruissteekborduurwerk, die om het hoofd worden gedragen, onder het een toewijding, wat een geduld. Wat een rijkdom aan oude motieven. Hoe hebben de vrouwen van dit eiland, al dit fijne werk kunnen maken bij de kleine olielampjes, die er vroeger alleen waren? Hoe hebben ze uren aan uren gewerkt aan de brede open randen waarmee de pronkslopen zijn versierd. Voorzichtig laten we de oude werkstukken door onze handen gaan. Koel voelt het oude handgeweven linnen aan. We zijn helemaal wèg in al die mooie oude dingen. Haast vergeten is de kamer om ons heen. Er is alleen het oude handwerk. Wat een letterlappen! En de heel oude kralenkwastjes, met fijn kralenornament versierd. Met een zilveren haakje wordt zo'n kwastje bevestigd aan het witte omslagdoekje van de bruid.

Kwam het door dat doekje in m'n handen? In eens is er, voor het eerst duidelijk, de stem van het oude vrouwtje, bij het raam.

„Hoe oud zijn ze eigenlijk?" met een duidelijk gebaar, naar m'n reisgenote en mij.

De burgemeester die als onze gastheer is meegegaan, schrikt er van. Een lastige vraag waar het dames betreft die... Met groot pleizier gaven we zelf tekst en uitleg. Maar nu blijven de koperen breinaalden helemaal steken. Met een schrikbeweging schokken de witte pijpkrullen omhoog. „Zijn ze dan nog niet getrouwd?" „...neen" — schudden we. „En hebben ze nog geen jongen?" Ons pleizier groeit met de minuut. Nu ziet onze gastheer werkelijk vuurrood. Nadenkend, hoofdschuddend breit grootje de naald uit. Dan met een vertrouwelijk voorover neigen naar de burgemeester: „Dan moeten ze opschieten!"

Vergeten zijn de mooie oude dingen om ons heen. We lachen nog, als we al boven zijn, waar de vuurtorenwachter ons ook nog de grote lantaarn boven in de toren wil laten zien.

De volgende morgen, op een dwaaltocht, door de smalle straatjes van een werfje, zien we een klein meiske van een jaar of 12. Ze zit op de drempel van de open huisdeur en borduurt ijverig aan een zwart rijglijfje.

Om haar heen een paar goedkope kluwentjes wol in schreeuwende kleuren — rose — groen — blauw — geel. De moeder, die er bij komt staan, geeft tekst en uitleg. „Ze moet nieuwe rozen naaien op haar rijglijfje, die van vorig jaar waren zo verschoten!"

„Kan ze dat zo maar, zonder patroon, zonder voorbeeld?"

O ja, dat spreekt vanzelf. Rozen naaien kunnen ze allemaal wel op Marken.

„Kijk", zegt m'n reisgenote, als we een paar dagen later wachten bij de aanlegsteiger op de boot, die ons terug zal brengen naar Amsterdam, „wat een leuke naadverbinding zit daar nu weer aan die meisjesschorten!" Inderdaad, tussen het geruite bovenstuk en de effen rok, is een aardig opengewerkt randje. „Heb je dat zelf gemaakt?" Dit is „breien" glundert het meiske. Nu vind ik, dat het tijd wordt om er

tussen te komen. Dit is geen haakwerk en wat ze „breien" noemen is een alleraardigste borduursteek.

Dikwijls heb ik later die borduursteek doorgegeven. „Kijk, zo doen ze zoiets op Marken!" „Op Marken, kunnen ze daar dan zo borduren?" Daar weet je in twee woorden geen antwoord op te geven. Maar één ding is zeker. Borduren kunnen ze allemaal op Marken!

A. D. HILDEBRAND

Belfloor en Bonnevu

de twee brave reuzen

Deel 1

Lang, lang geleden woonden er, boven op de Hoge Berg, twee reuzen. We hebben al eens meer over hen geschreven, ze hebben daar vele, vele jaren gewoond, maar hoe lang het geleden is, dat weet niemand meer. De Berg was meer dan duizend meter hoog, de hellingen waren steil en boven op die Berg was het Grote Huis. Dat Huis... je zult het haast niet kunnen geloven, maar het was vier en twintig meter hoog. De huiskamer was twaalf meter hoog en dat mocht ook wel, want als Belfloor op zijn sokken stond, dan was hij nog bijna zes meter lang.

Bonnevu was tien centimeter kleiner en zo kwam het dan ook, dat Belfloor zijn broer wel eens Ukkepuk noemde. Langs het huis stroomde een wilde bergbeek, die was breed, maar niet diep en de bedding van de beek was bezaaid met grote rotsblokken. Bonnevu en Belfloor hielden veel van hun bergbeek, ze hadden altijd fris, koud water; ze gebruiken het, om de was te doen, en als het warm weer was, in de hete zomer, dan gingen ze pootjebaden in de beek en ze sprongen van rotsblok en ze zaten stil te vissen, want er waren forellen in die beek. Dan zaten ze in de schaduw van de hoge, oude bomen en ze waren heel gelukkig. Ze hadden een goed leven, deze twee brave reuzen ze verbouwden koren op hun akker, ze visten in de beek, ze hadden eieren van hun duizend kippen, ze hadden melk van hun honderd koeien, ze bakten hun eigen brood en ze teelden hun eigen groente, in de grote moestuin, achter het Grote Huis. Soms gingen ze op reis, dan liepen ze samen over bergen en door dalen en ze sliepen op het zachte mos en ze namen rugzakken mee, met voedsel en veldflessen met water en als hun voorraad op begon te raken, dan keerden zij terug naar huis en ze waren blij, dat ze weer thuis waren en ze gingen weer aan hun werk.

Ze verbouwden hun eigen katoen en ze hadden wol van hun eigen schapen en die wol sponnen zij tot dikke draden op hun eigen spinnewiel en van die draden breiden zij, warme kleren voor de koude dagen in de winter.

Ja, ze leefden gelukkig en tevreden en ze verlangden niets anders, maar een enkele keer verveelden ze zich wel eens en dan kon het gebeuren, dat Belfloor tot Bonnevu zei:

„Weet je nog, hoe we de mensjes in de stad bij de neus hebben gehad? Die keer, toen we boven op hun kerktoren onze pijp zaten te roken en ze allemaal dachten, dat er brand was in de toren?"

Dit is het „Grote Huis" van Belfloor en Bonnevu boven op de Hoge Berg.

„Ja, ik weet het nog", zei Bonnevu en hij begon te lachen, tot de tranen hem over de wangen liepen.

En de mensjes, beneden, in de stad, hoorden dat lachen en ze keken elkaar glimlachend aan en ze zeiden:

„Hoor eens!!! Een van de reuzen lacht!!!" En de mensjes waren vol ontzag, want dat lachen klonk als het verre rommelen van de donder. Maar al hadden de mensjes eerbied voor de reuzen, ze waren toch niet bang voor hen, want ze wisten wel, dat Belfloor en Bonnevu twee brave reuzen waren, die veel van een grapje hielden, maar die nooit iemand kwaad deden. Deze stad was aan de voet van de berg en de mensjes woonden er bij elkaar in kleine, bedompte huizen, want dit is allemaal heel lang geleden en toen hadden ze nog niet die ruime huizen van tegenwoordig. Ze hadden toen nog geen electrisch licht en geen auto's en geen fietsen. Ze waren er niet minder gelukkig om, want als je nooit van die dingen gehoord hebt, dan verlang je er ook niet naar. Maar... één ding was er... daar vertellen we volgende keer over! *(Wordt vervolgd)*

Uitslag Medinos Hersengymnastiek

Dat de Medinos Hersengymnastiek prijsvraag is ingeslagen, bewijst wel het overstelpend grote aantal inzendingen, dat is binnengekomen. De jury heeft slechts na lang wikken en wegen haar beslissing kunnen nemen. Hier volgt de oplossing van de prijsvraag: bij vraag 1 behoort antwoord D, bij vraag 2 antwoord C, bij vraag 3 antwoord B, bij vraag 4 antwoord A, bij vraag 5 antwoord E en dit laatste antwoord luidt: 2 hondjes — Hieronder volgen de namen en adressen van de gelukkige prijswinnaars, die de goede oplossing instuurden en wier slagzin of gedichtje in aanmerking kwam voor bekroning:

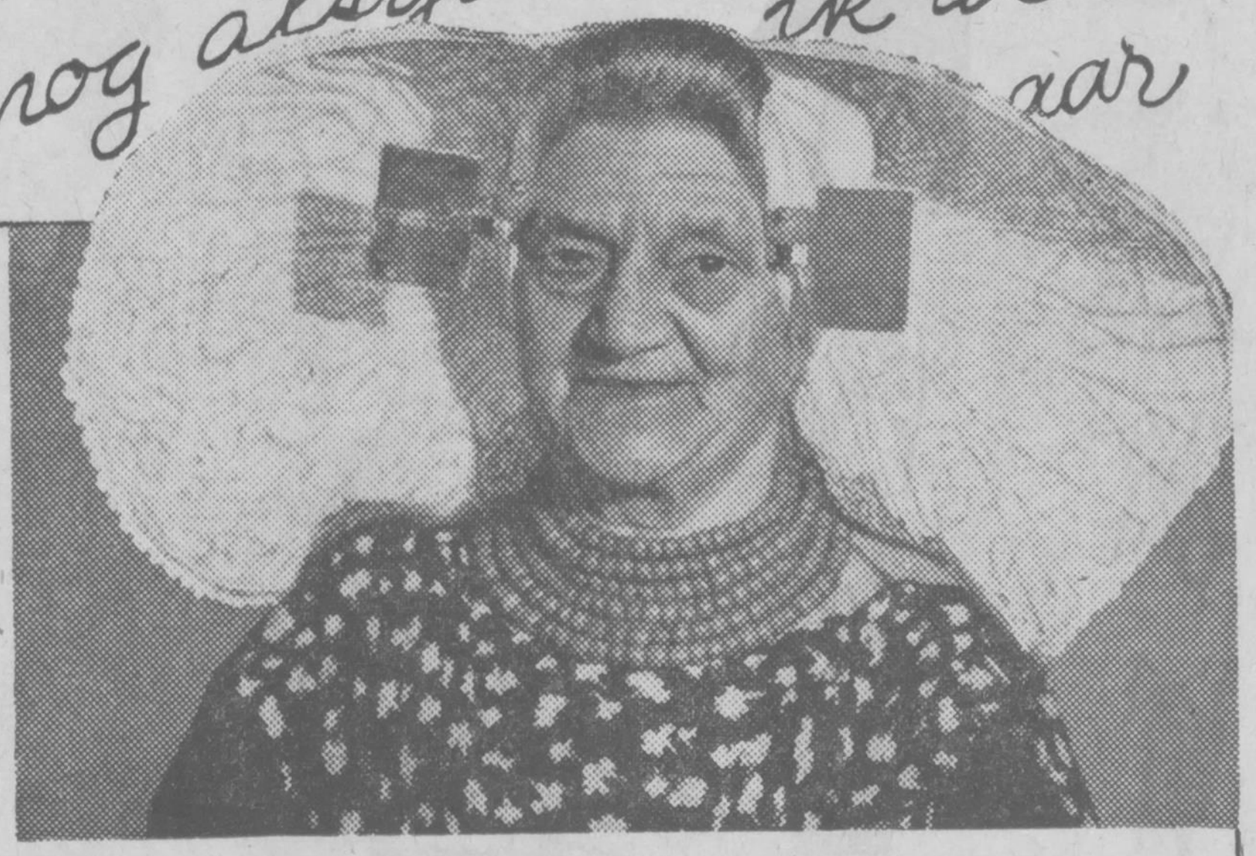
1e prijs *Solex Motorrijwiel* De Heer J. A. de Vries, v d. Helststraat 64, Leeuwarden. **2e prijs** *Philips Radio,* Zusters W. Hofman en K. Ammerlaan, Prov. Academisch Ziekenhuis, Groningen. **3e prijs** *Gero Cassette,* De Heer H. Menco, Hoofdweg 298[3], Amsterdam W. **4e prijs** *Gasfornuis,* De Heer J. C. Mulder, Minstreelstraat 122, Den Haag. **5e prijs** *Parker Vulpenset,* De Heer N. H. de Roo, Pleinweg 171b, Rotterdam. **6e prijs** *Electrische trein,* De Heer G. N. Hoen, Floraïaan 165 West, Eindhoven. **7e prijs** *Autoped,* Mevr. J. Tillemans—Baggen, O.L. Vrouwestraat 10, Weert. **8e prijs** *B. K. Keukenuitzet,* De Heer H. G. Mulder, Stationslaan 591, Joppe (Gorssel). **9e prijs** *Lederen Dames reistas,* Mevr. J. Hottentot, Golofkinstraat 53a, Zaandam. **10e prijs** *Ontbijtservies,* De Heer R. van Roozelaar, 1e Wormenseweg 101, Apeldoorn.

De uitspraak van de jury is onherroepelijk. Correspondentie hierover kan niet worden gevoerd. De prijzen zijn reeds afgestuurd of zullen zeer binnenkort worden verzonden. De prijswinnaars hebben bericht ontvangen, dat zij een prijs hebben gewonnen.

MEDINOS

de superieure tandcream

Wilt U wel geloven, dat ik mijn bezoekkap, van echte Brusselse kant al veertig jaar met Sunlight zeep was en nog altijd voor mooi ik al

✳ Het bovenstaande schrijft ons Mevr. C. Kramer-Sanderse te Goes. Hoewel zij reeds meermalen in het buitenland was, blijft zij de Zeeuwse kleedij trouw. En even trouw blijft zij aan Sunlight Zeep. Aan haar brief ontlenen wij nog:

„De kap, die ik al kreeg toen ik vijf jaar was, fleurt weer helemaal op van een beurt in Sunlight sop. Slijten doet ze er niet van. Trouwens de grote was evenmin. Ik schreef laatst nog aan mijn familie in Amerika: het goed lijdt wel van 't dragen en ander gebruik, maar *niet* van het wassen. Tenminste als je Sunlight Zeep gebruikt."

Gun Uw wasgoed een lang leven met

SUNLIGHT ZEEP

S 83-06-54

Een zomergarderobe voor weinig geld

Het is geen kunst, om telkens met iets anders voor den dag te komen, als je een kast vol jurken hebt. Het is evenmin een kunst, om elke dag met hetzelfde te verschijnen en schouderophalend te zeggen: „Ik heb nu eenmaal niets anders."
Een handige vrouw kan met een kleinigheid zoveel variatie in haar kleding brengen, dat het lijkt, of ze over een uitgebreide garderobe beschikt. Nog altijd is blouse en rok de meest praktische dracht. Vooral in je werk.
We bouwen dus de zomergarderobe op

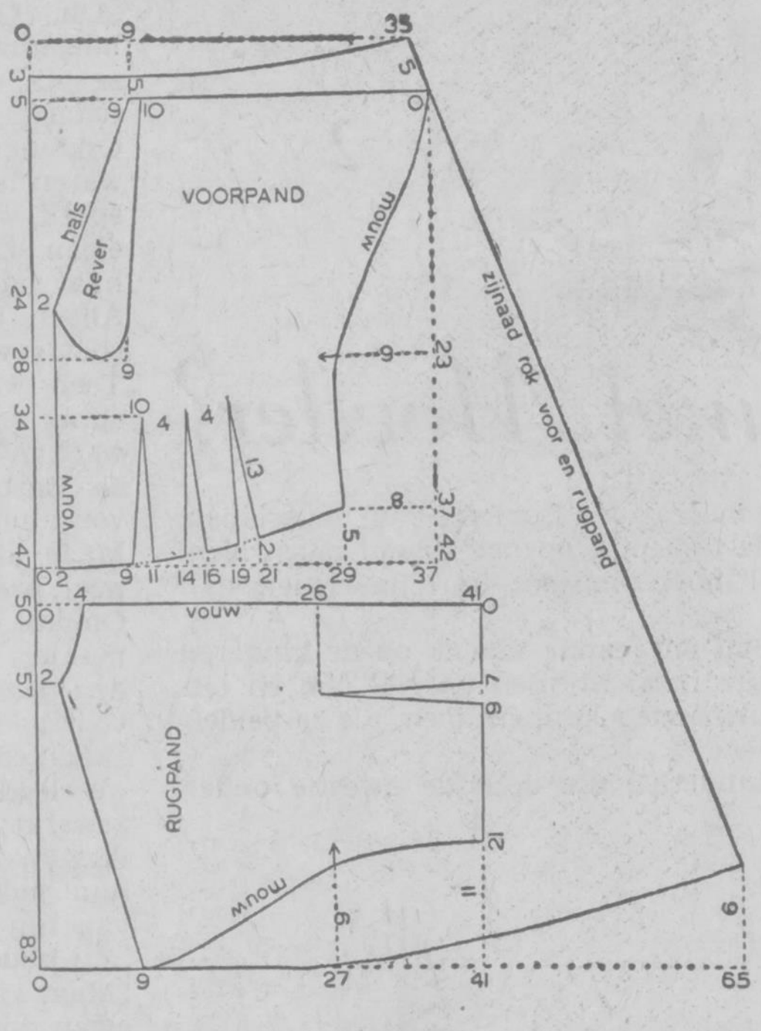
Vervolg zie rechts onderaan.

JURK
MAAT 44

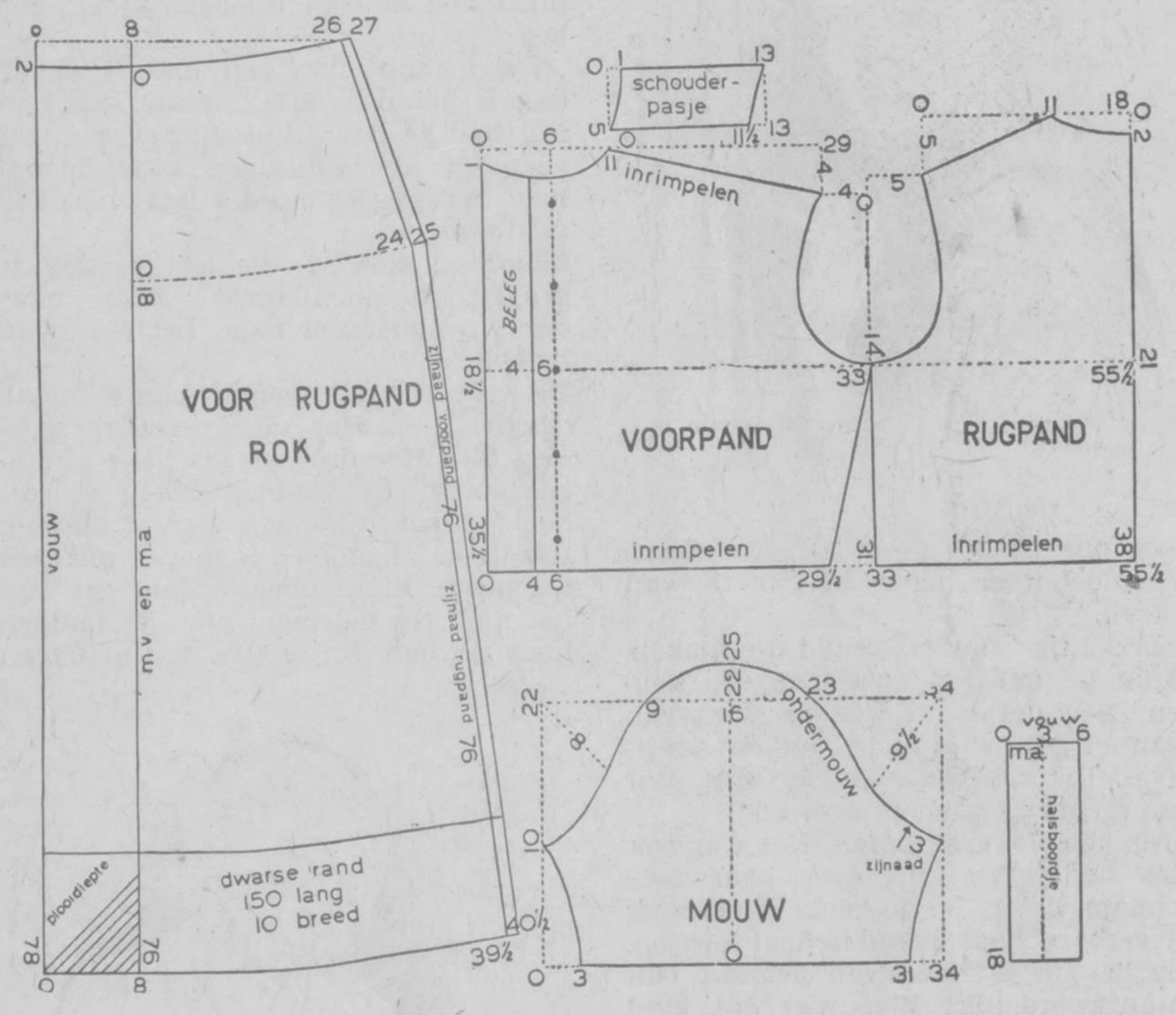
Zie foto links

Dit eenvoudige doch smaakvolle jurkje met aangeknipt mouwtje in maat 44 is gemaakt van zijde, maar is ook zéér geschikt voor vlisco of bedrukte katoen. De rok is rondom aangerimpeld, terwijl aan de hals van het voorpand, die op het patroon even hoger is aangegeven, een rond weglopend revertje is aangebracht, dat op m.v. gegarneerd is met een effen kleur gestikt koordje. Materiaal: 4 meter van 80 cm breed.

GESTREEPT JURKJE (15—18 JAAR)

Deze fleurig gestreepte jurk is voor een leeftijd van 15—18 jaar en heeft in de rok een plooi m.v. terwijl de garnering bestaat uit dwarse strepen. Men kan ook een te kort geworden jurkje op een dergelijke manier veranderen. Het strikje is 50 lang en 6 breed, de ceintuur 76 lang en 11 breed. Het jurkje is zéér geschikt voor linnen of imprimé en men heeft dan nodig: 325 cm à 350 cm bij een stofbreedte van resp. 80 of 90 cm breed.

Vervolg van vorige pag.
uit twee rokken: een stevige, sportieve rok van wol of tweed, en een soepele, dunne stof. En dan duiken we in de lappenmand naar oude zomer- en kleingeworden winterjurken.
In een blousje, dat te nauw geworden is, zetten we een reep stof van aan elkaar genaaide, gekleurde lapjes. Hiervan maken we een strik. Of we breien een tussenstuk van restjes wol.
Een pelerine, gemaakt uit een oude, donkere jurk, wol of qique, over een katoenen zomerjurk.
Uit een meter stof van 90 cm breed (maat 40 of 42) kun je een kimonoblousje maken voor warme dagen. Sluiting aan de voorkant, een klein kraagje en desnoods borduren.
Een effen, donkere trui met lange mouwen en hoog aan de hals gesloten voor kille zomeravonden, opgefleurd door een bolerootje van gestreepte stof
Uit de rok van een oude zomerjurk, of van goedkope, katoenen couponnetjes, maken we blousjes, die door het bedrukte patroon of kleurencombinatie met de rok, weinig bewerking behoeven.
Een jumpertje, waarvan de mouwen zijn versleten, wordt een aardige pullover, door er een kraagje op te maken van contrasterende stof, of te versieren door borduursel.

En ten slotte knappen we oude jurken of blousjes op, door onder de kraag een los geknoopte shawl-das aan te brengen.
Hierbij verder twee modellen voor rokken en met deze combinaties kom je met een beetje moeite en voor weinig geld de zomer door.

Rokken zie pag. 18 en 19.

Christine Erkens

2

Wat doen we met Moeder?

Op een middag na de begrafenis van haar man is Jet Donkers even ingeslapen. Als ze wakker schrikt, voelt zij allereerst de lege plek op het kussen naast zich. Zij realiseert zich, dat zij alleen verder zal moeten en dat Bart haar niets dan de kinderen kon achterlaten.

„Ik kan voor ze werken", besluit zij. „Bij Jan en Jeanne kan ik op de kinderen passen, in ruil voor een kamer in hun grote huis. Bij Ben en Nel ook en ten slotte zou zij voor Margreet en Paul het huishouden kunnen doen, als ze beiden uit waren, om te werken.

Maar als ze beneden komt, hoort ze de kinderen, die dezelfde kwestie onder de loupe nemen...

Het was Margreet, de jongste. „Jongens, maar dat kan heus niet. Waar moeten wij haar dan laten slapen? Wij hebben alleen een divan in de huiskamer. Dat gaat goed voor een nacht, maar voor vier maanden? Kunnen we niet botje bij botje leggen en ergens een paar kamers huren?"

„Jij hebt makkelijk praten", zei Jeanne, vinnig en koud.

„Je weet heus wel, dat jij geen derde kunt betalen. Als je er niet bij werkte, hadden jullie helemaal niets te eten. En Jan en ik kunnen deze extra-last niet op ons nemen."

„Als ik het had", hoorde ze haar oudste zoon Jan zeggen, en ze wist precies hoe hij er nu uitzag. Zijn schouders gebogen en zijn hand aan zijn bril, die altijd afzakte. „Als ik het had, gaf ik het graag. Maar in deze tijd... De kinderen kosten veel en alles is duur. Nee, het beste is, wat ik voorstelde. Dat ze om de beurt een poos bij ons komt."

„Sommige vrouwen van haar leeftijd pakken iets aan", zei Jeanne. „Ze is toch kerngezond en..."

„Moeder heeft haar hele leven hard gewerkt", zei Ben, de middelste van haar drie kinderen, scherp. „Voor ons allemaal. Ik denk er niet aan, haar te vragen, nu maar een baantje te zoeken."

„Niemand zal haar dat vragen", viel Nel, zijn vrouw in. „En wat mij betreft, ik vind het best, als ze bij ons komt. Alleen: vier maanden achter elkaar. Kunnen we het niet beter om de maand doen? Dan is het niet zo lastig."

„Ik vind het helemaal niet lastig, moeder bij ons te hebben", zei Ben ongelukkig. Maar Nel zei beslist: „Het is altijd een bezwaar iemand in huis te nemen. Jullie mannen trekken er tussen uit, maar wij zitten er mee..."

„Ik voel ook wel wat voor een maand", zei Margreet. „Wij hebben maar één kamer, en de enige tijd, dat wij samen zijn is 's avonds. En dan zouden wij vier maanden lang nooit eens ongestoord kunnen praten. 't Is moeilijk.

Voor ons net zo goed, als voor haar. We moeten er maar het beste van maken."

Voorzichtig, zonder geluid te maken, glipte de moeder terug naar de keuken. Nog net hoorde ze de stem van Jeanne: „Ik vind het toch onverantwoordelijk van vader, dat hij niet voor een verzekering heeft gezorgd."

Meer kon Jet niet horen. Het was ook niet nodig. Trillend over haar hele lichaam viel ze op de keukenstoel neer en verborg haar hoofd in haar handen. Die laatste woorden van Jeanne. Onverantwoordelijk! Wat wist dat kind van die lange, moeilijke jaren, waarin elke cent tien keer omgekeerd werd, voor ze hem uitgaf; van de schulden, die zij hadden gemaakt, om de kinderen te laten leren. Onverantwoordelijk, dat vader... Bart, die zijn leven had gezwoegd, die twintig jaar lang bij een firma werkte en zonder meer op straat werd gezet. Crisis.

Bart, die opnieuw begon bij een kleine zaak en er, door zijn kracht en kundigheid een grote zaak van maakte. Ze hadden niets kunnen wegleggen voor later. Barts ziekte had hen overvallen. Het was altijd geweest: „Eerst de kinderen. Dat is ons kapitaal, moeder."

„Oh, God! Bart!" Tranen drupten langs haar wangen. Voor het eerst was ze blij, dat hij er niet meer was. Dat hem dit bespaard werd.

Ondankbare, egoïstische schepselen waren het. Dat de verwende Jeanne zo sprak, was te begrijpen. Maar dat haar eigen kinderen... Nu pas voelde ze haar hart. Nu was ze werkelijk alleen. Alleen, afhankelijk, en... niet gewenst. Niet gewenst! Een last!

Toen was het, of een stem in haar sprak: „Maar wat had je dan verwacht? Weet je niet meer, hoe jij was, als Barts moeder op visite kwam? Je vond het gezellig voor een paar dagen. Maar als ze weg was, zei je: „Toch weer prettig, hè, onder ons." Waarom? Omdat je je eigen leven had, je eigen manier van huishouden, van opvoeden. Hoe zou het geweest zijn, als zij voor goed bij jullie was ingetrokken?"

„Maar dit zijn mijn eigen kinderen", weerlegde ze koppig. „Ik heb voor ze gewerkt; ik heb ze alles gegeven, wat ik kan. Ze kwamen altijd bij mij met hun moeilijkheden. Ik dacht, dat ze van mij hielden."

„Zij houden van je", zei de stem weer. „Maar zij hebben hun eigen leven, hun eigen zorgen en problemen."

„Deze extra-last", had Jeanne gezegd. Haar intuïtie was dus juist geweest; nooit had ze Jeanne mogen lijden. Een last...

„Een maand hier, een maand daar", dan is het niet zo'n bezwaar. En voor Nel had ze haar huis opengezet, haar verzorgd als een eigen kind, omdat haar lastige stiefmoeder haar niet kon uitstaan.

Een last! Nou ja, die last zouden ze dragen uit plichtsbesef. „Arme moeder, wij moeten er maar het beste van maken."

De woorden waren goed, maar de klank deugde niet. Hoe deden andere moeders dit? Hoe droegen die haar afhankelijkheid? Er waren moeders, die dit heel gewoon vonden en eisen stelden. Kinderen hadden immers plichten tegenover hun ouders! Maar zij *kon* het niet. Nu helemaal niet. Ze hadden haar gewond. En al was het misschien

Ze smeerde, als elke dag, een paar beschuiten voor Bart.

niet zo bedoeld, het was gezegd. Het liefst liep ze weg.
Automatisch begon Jet te rommelen in de keuken. Ze zette water op voor thee en smeerde, als elke dag, een paar beschuiten voor Bart. Toen ze klaar waren, merkte ze pas, dat het niet meer nodig was. Ze veegde met een handdoek over haar ogen, en smeerde nog een paar beschuiten. Met een schaaltje in haar hand, ging ze naar de voorkamer.
De stemmen zwegen; vijf gezichten — Margreets man was al weer teruggegaan — keken haar aan. Vijf jonge, bekommerde gezichten.
„Moeder." Margreet stond op. „Waarom laat u mij dat niet doen. Wij dachten, dat u nog sliep."
„Ik ben nu wel weer uitgerust", zei ze en zette het schaaltje op tafel.
„Wij moeten eens praten, samen. Morgen zijn jullie allemaal weer in je eigen huis, dan komt er niets van. En er moet gehandeld worden."
Haar stem was koel en beheerst, maar niemand vond het vreemd. Moeder was immers wat in de war door de toestand.
Jan schoof een fauteuil bij de tafel en legde even zijn hand op haar schouder. Ze kon het niet helpen, misschien was het overdreven, maar die aanraking hinderde haar. Het was eerlijk gemeend; want Jan kon niet liegen. Maar die slappe houding ter wille van Jeanne kon ze niet hebben. Even flitste de gedachte door haar hoofd: „Als hij zijn tennisclub opgaf..." Ze zou het niet willen, voor geen geld, maar de herinnering aan alles, wat Bart en zij voor *hem* hadden opgegeven, louter voor zijn liefhebberijen, stond als een muur tussen hen in.
Zakelijk zei ze: „Allereerst het huis. Jullie begrijpt, dat ik er uit moet."
„Wij zouden woningruil kunnen aanvragen, moeder, en dan een kleiner huis nemen", zei Jan op zijn langzame, overwogen manier. „Maar..."
„Het is onmogelijk", viel ze hem in de rede. „Ook een klein huis zal ik niet kunnen betalen. Ik heb er nog over gedacht, om kamers te verhuren. Maar niemand wil ze gemeubileerd en het grootste deel wordt gevorderd."
„Nee, Mam", Ben's stem was warm. „Zo'n troep mensen in je huis. En jij maar draven voor ze. Dat zullen we nooit toestaan."
„Als het de oplossing was, liet ik me door niemand verbieden", zei ze uitdagend. Maar ze glimlachte om de hardheid van haar woorden te verzachten. Goeie Ben, hij keek zo ontsteld. Per slot van rekening was hij de enige, die haar verdedigd had: „Ik vind het geen bezwaar, als moeder bij ons komt inwonen."
„Ik denk er over, om de hele zaak op te doeken", ging ze rustig verder. „Jullie kunnen allemaal een stuk uitzoeken, dat je graag wilt hebben als herinnering. Ik zelf zal een paar dingen uitzoeken en als het mag, Jeanne, bij jou op zolder opslaan." Had ze dan werkelijk gedacht aan een eigen kamer in het huis van Jeanne en Jan? Met haar eigen meubelen, opdat de sfeer van het eigen huis toch bewaard zou blijven?

(Wordt vervolgd).

„Zouden ze me vergeten?"

Stel Uw kleuter niet teleur en laat hem niet wachten op zijn Tritar! Tritar is onmisbaar bij zijn voeding en geeft het jonge lichaampje dat, wat het nodig heeft!
Dit kindermeel is gephosphoryleerd en voorkomt darmaandoeningen. Het maakt hem sterk en gezond. En... let U eens op hoe dol zo'n hummel op zijn Tritar is. 't Smaakt hem best!

tritar

GEPHOSPHORYLEERD KINDERMEEL

Met Citro-Trinose worden de nadelen, aan volle melk als kunstmatige voeding verbonden, opgeheven.

W. A. SCHOLTEN'S CHEMISCHE FABRIEKEN N.V. FOXHOL (GR.)

* * *

Steeds weer gewaardeerd...

Honig's Soepen

Probeert U nu eens ***Honig's Cakemeel*** voor fijne cake en gebak!

HONIG

Gezien in elk gezin!

VERKRIJGBAAR BIJ IEDERE GOEDE ZELFSTANDIGE KRUIDENIER

Kent U

TRANSPARANTA

VLA?

Iets extra bijzonders van W. A. Scholten! Fijne korrels, die zich tot een gladde tapioca-vla voegen. Heerlijk om te combineren met zomers vruchtenmoes. Vraag het receptenboekje maar eens, waarin U ook alle inlichtingen vindt over het gebruik van Transparanta als kostelijk bindmiddel.

AARDAPPELMEEL

•

SAGO

W.A. SCHOLTEN'S AARDAPPELMEEL FABRIEKEN TE FOXHOL (GR.)

W.A. SCHOLTEN
zorgt voor de lekkere keuken!

MEISJESCURSUS „DE VONK"

Het Vormingscentrum „De Vonk" te Noordwijkerhout organiseert van 9 September—7 October een cursus voor meisjes van 17—20 jaar, die van de Ulo-school, de Huishoudschool, of een middelbare school komen. Punten van bespreking zullen o.a. zijn: beroepsmogelijkheden.

De kosten zijn *f* 8.—, *f* 10.— of *f* 12.— per week, naar draagkracht.
Inlichtingen en opgaven bij de administratie van het Vormingscentrum „De Vonk" te Noordwijkerhout.

VEERTIENDAAGS VERBLIJF IN DUITSLAND

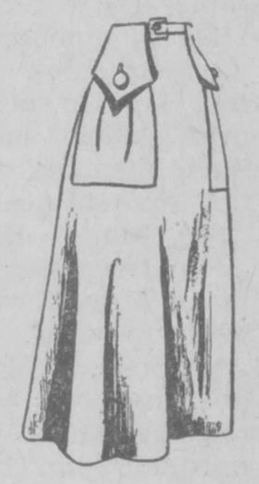
Van 4—18 September houden de socialistische vrouwen uit Keulen een vacantie-conferentie in de Eifel, in een prachtige streek. Zij zouden tijdens dit verblijf graag enige socialistische vrouwen uit Nederland in haar midden hebben. De kosten voor een dergelijk verblijf, reis- en paskosten inbegrepen, komen op ongeveer *f* 70.—.

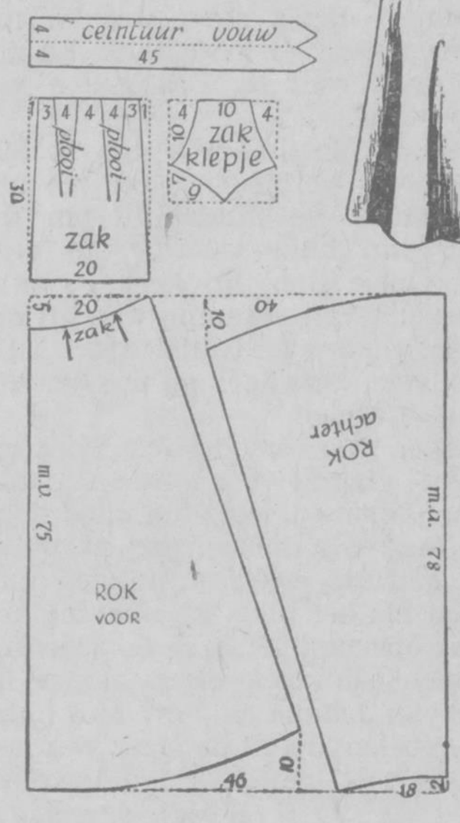
Wanneer er onder de lezeressen van „Wij Vrouwen" belangstelling voor een dergelijk vacantie-verblijf bestaat, dan kunnen zij nadere inlichtingen vragen bij het secretariaat van de Vrouwenbond van de Partij van de Arbeid, Tesselschadestraat 31, Amsterdam-West.

SPORTIEVE ROK

maat 42

Deze sportrok maat 42 kan gemaakt worden van linnen. Bij een stofbreedte van 90 cm heeft men nodig 1.75 meter.

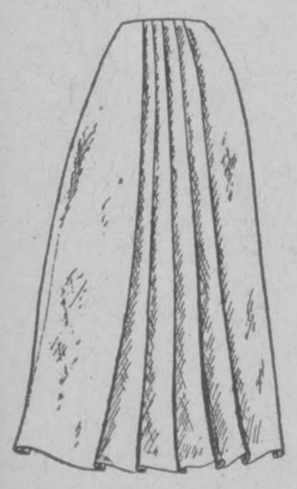

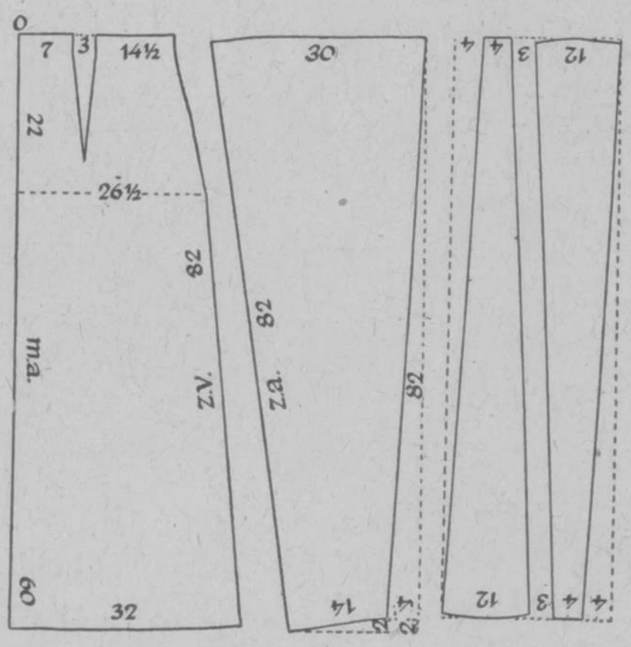
Jongens slipover

leeftijd 6-7 jaar

Materiaal: 10 gram Jaegerwol, pennen no 2½ en 3.
Breipatroon: 1e pen: + 3 st. recht, 1 averecht, 1 recht, 1 averecht, 1 recht, 1 aver., vanaf + steeds herhalen, de toer eindigen met 3 st. recht.
2e pen + 3 averecht, 2 recht, 1 averecht, 2 recht, vanaf + steeds herh. nu eindigen met 3 averecht.
Deze 2 pennen steeds herhalen.
Rugpand: Opzetten 91 st. op pen 2½ en hierop 4 cm boord breien en 1 recht verdraaid, 1 averecht, daarna overgaan op pen no 3 en in het patroon breien tot het werk 23 cm hoog is, dan voor armsgaten aan weerskanten 5, 3, 2 en 3×1 afkanten, doorbreien zonder minderen tot het werk 34 cm hoog is, dan voor de schouders aan weerskanten 2×6 afkanten. De overige steken (worden voor de hals) ineens afkanten.
Voorpand: Het voorpand breit men precies als de rug tot het werk 27 cm hoog is, dan voor de hals de middelste 21 st. afkanten, daarna 4, 3, en 3×1 steek, dan zonder minderen doorbreien tot het werk 34 cm hoog is, de schouders weer in 2×6 st. afkanten.
Afwerking: Nu de lussen rondom hals en armsgaten opnemen en hierop een randje breien van 5 pennen 1 recht verdr., 1 aver. op penen no 2½, dan los afkanten. De aver. steken nu ook weer aver. breien. Het geheel onder een vochtige doek oppersen, maar de boord en de 1 r. verd., 1 aver. randen niet persen.

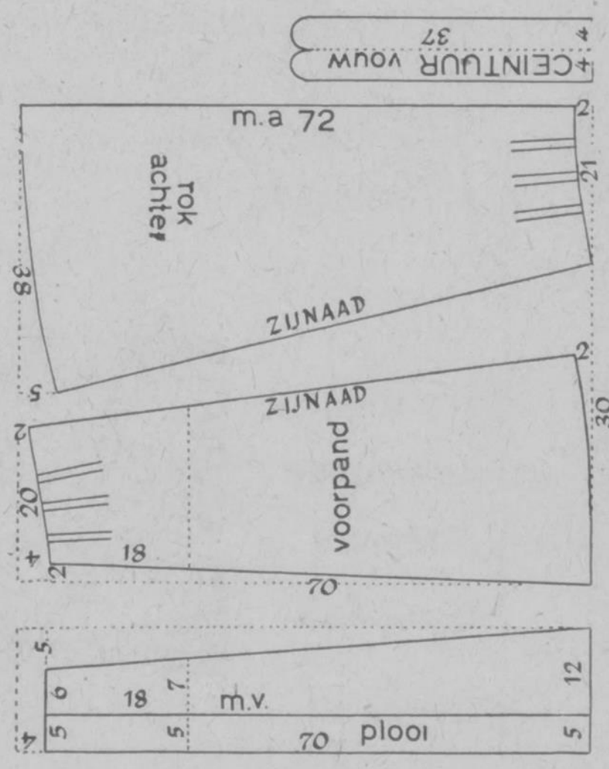
KLOKROK

Dit klokkende rokje (maat 46), dat aan de voorkant 4 klokbaantjes heeft, is ook zéér geschikt voor zware figuren.
Bij een stofbreedte van 130 cm heeft men nodig 1.50 m.

ROK MET PLOOI

Deze rok met plooi midden voor (maat 40) kan gemaakt worden van wollen stof of linnen.
Bij een stofbreedte van 90 cm heeft men nodig 1.75 m.

Sportief

en toch gekleed

Een mantel die goed afkleedt en daardoor geschikt is voor elk figuur.